

OBSAH

DÍL TŘETÍ: ZÁVAZKOVÉ PRÁVO

OBECNÁ ČÁST	17
Hlava dvacátá druhá: Obecné otázky závazkového práva	19
§ 1 Pojem závazkového práva	19
§ 2 Funkce závazkového práva	21
§ 3 Systém závazkového práva	22
§ 4 Třídění závazkového práva	26
A. Kritéria třídění	26
B. Závazkové právo smluvní	29
I. Pojem smluvního závazkového práva	29
II. Hlavní zásady smluvního závazkového práva	30
III. Vznik smluv; veřejný návrh na uzavření smlouvy	36
IV. Třídění smluv	40
V. Spotřebitelské smlouvy	41
VI. Smlouvy ve prospěch třetího (contractus in favorem tertii)	52
VII. Smlouvy o smlouvě budoucí	54
VIII. Právní následky porušení smlouvy	56
A. Obecný výklad	56
B. Jednotlivé právní následky porušení smlouvy	57
C. Závazkové právo deliktní	59
I. Pojem občanskoprávní odpovědnost	59
II. Druhy a vznik občanskoprávní odpovědnosti	64
§ 5 Závazkové právní vztahy	65
A. Pojem závazkového právního vztahu	65
B. Závazkové právní vztahy a tzv. společenské úsluhy	70
§ 6 Vznik závazkových právních vztahů	71
A. Obecný výklad	71
B. Závazkové právní vztahy z právních úkonů, zejména ze smluv	72
C. Závazkové právní vztahy z protiprávních úkonů	73
D. Závazkové právní vztahy z úředního rozhodnutí	75
E. Závazkové právní vztahy z jiných důvodů	75

OBSAH

§ 7 Subjekty závazkových právních vztahů	76
A. Subjekty a strany	76
B. Společné závazky; mnohost (pluralita) subjektů	78
I. Obecný výklad	78
II. Dílčí závazky	78
III. Solidární závazky	79
IV. Nedílné závazky	82
§ 8 Předmět závazkových právních vztahů	83
A. Obecný výklad	83
B. Předmět plnění	85
II. Závazkové právní vztahy s plněním dělitelným a nedělitelným	88
III. Závazkové právní vztahy s plněním jednorázovým, opakujícím se a trvajícím	88
IV. Závazkové právní vztahy peněžité, nepeněžité, úrokové	90
§ 9 Obsah závazkových právních vztahů	92
A. Obecný výklad	92
B. Naturální závazky	93
§ 10 Složky závazkových právních vztahů	95
A. Obecný výklad	95
B. Jednotlivé složky (náležitosti)	96
§ 11 Druhy závazkových právních vztahů	97
A. Obecný výklad	97
B. Třídění závazkových právních vztahů	97
I. Závazkové právní vztahy smluvní (kontraktní) a mimosmluvní (extrakontraktní – deliktní)	97
II. Závazkové právní vztahy jednostranně, dvoustranně (oboustranně) a vícestranně zavazující	97
III. Závazkové právní vztahy, které vznikají z vůle stran, anebo nezávisle na vůli stran	98
IV. Závazkové právní vztahy výslovně upravené – pojmenované (typické – nominální) a výslovně neupravené – nepojmenované (atypické – inominální)	98
V. Závazkové právní vztahy hlavní a vedlejší (akcesorické)	99
VI. Závazkové právní vztahy z cenných papírů	100
C. Třídění smluvních závazkových právních vztahů	100
I. Smlouvy na plnění	100
II. Smlouvy konsenzuální a reálné	100
III. Smlouvy úplatné a bezplatné (bezúplatné)	101

Obecný výklad	101
Odpovědnost za vady	101
IV. Smlouvy formální a neformální, smlouvy synallagmatické a asynallagmatické, smlouvy kauzální a abstraktní	114
V. Smlouvy adhezní	114
§ 12 Změna závazkových právních vztahů	115
A. Obecný výklad	115
B. Změna v subjektech závazkového právního vztahu	116
I. Postoupení pohledávky	116
II. Převzetí dluhu	120
III. Přistoupení k závazku	122
IV. Převzetí plnění	122
V. Poukázka	123
VI. Poukázka na cenné papíry	125
C. Změna v obsahu závazkových právních vztahů	125
I. Obecný výklad	125
II. Změna dohodou	126
III. Prodlení dlužníka	126
IV. Prodlení věřitele	128
§ 13 Zajištění závazkových právních vztahů	129
A. Obecný výklad	129
B. Smluvní pokuta	133
C. Ručení	135
D. Dohoda o srážkách ze mzdy a jiných příjmů	140
E. Zástavní smlouva	142
F. Zajištění závazků převodem práva	142
G. Zajištění postoupením pohledávky	143
H. Jistota	144
CH. Uznaní dluhu	144
§ 14 Zánik závazkových právních vztahů	145
A. Obecný výklad	145
B. Splnění	147
C. Započtení jednostranným právním úkonem	153
D. Výpověď	154
E. Uložení do úřední úschovy	155
F. Jednostranné odstoupení od smlouvy	156
G. Zánik závazku dohodou	157
H. Smrt dlužníka nebo věřitele	161
CH. Uplynutí doby a prekluze	161

OBSAH

I. Nemožnost plnění	162
J. Splynutí	164
ZÁVAZKOVÉ PRÁVO: ZVLÁŠTNÍ ČÁST	165
Hlava dvacátá třetí: Závazkové právní vztahy ze smluv	167
§ 1 Kupní smlouva	167
A. Platná právní úprava	167
B. Pojem a funkce	168
C. Odlišení od jiných smluvních typů podle občanského zákoníku	168
D. Odlišení od kupní smlouvy podle obchodního zákoníku	169
E. Zvláštní druhy kupní smlouvy	169
F. Vznik	171
G. Práva a povinnosti stran	174
H. Kupní smlouva a nabýtí vlastnického práva	178
CH. Odpovědnost za prodlení	181
I. Odpovědnost za vady předmětu koupě	182
I. Obecně u kupní smlouvy	182
II. U prodeje zboží v obchodě	185
J. Odpovědnost za škodu	190
K. Vedlejší ujednání při kupní smlouvě	191
I. Předkupní právo	191
II. Právo zpětné koupě	194
III. Jiná vedlejší ujednání	195
L. Dobrovolná dražba	196
M. Kupní smlouva v mezinárodním obchodním styku	198
§ 2 Směnná smlouva	200
§ 3 Darovací smlouva	201
A. Pojem a funkce	201
B. Vznik	202
C. Práva a povinnosti stran	203
D. Odpovědnost stran	207
§ 4 Smlouva o dílo	208
A. Platná právní úprava	208
B. Pojem a funkce	208
C. Vznik	210
D. Práva a povinnosti stran	212

I. Povinnosti zhotovitele	212
II. Povinnosti objednatele	215
E. Nabytí vlastnického práva a přechod nebezpečí škody na věci	218
F. Odpovědnost za prodlení	219
G. Odpovědnost za vady díla	221
I. Vady zhotovené věci	222
II. Vady opravy nebo úpravy věci	223
III. Vady jiného díla než zhotovení, opravy nebo úpravy věci	224
H. Odpovědnost za škodu	225
§ 5 Smlouva o půjčce	225
A. Pojem a funkce	225
B. Vznik smlouvy	226
C. Základní práva a povinnosti	227
D. Spotřebitelský úvěr	228
I. Platná právní úprava	228
II. Pojem a funkce	230
C. Práva a povinnosti stran	232
D. Odstoupení od smlouvy	234
§ 6 Smlouva o výpůjčce	236
A. Pojem a funkce	236
B. Vznik smlouvy	236
C. Základní práva a povinnosti	237
§ 7 Nájemní smlouva	239
A. Obecný výklad	239
I. Platná právní úprava	239
II. Pojem a funkce	240
III. Odlišení od jiných smluvních typů	241
IV. Vznik	242
V. Práva a povinnosti stran	242
VI. Nájemné	245
VII. Podnájem	245
VIII. Skončení nájmu	246
B. Nájem bytu	249
I. Platná právní úprava	249
II. Pojem a funkce	249
III. Zvláštní druhy	250
IV. Vznik	250
V. Práva a povinnosti stran	251

OBSAH

VI. Nájemné a úhrada za plnění poskytovaná s užíváním bytu	253
VII. Společný nájem	253
VIII. Společný nájem manželů	254
IX. Přechod nájmu	255
X. Zánik nájmu	256
XI. Bytové náhrady	259
XII. Výměna bytu	261
C. Podnájem bytu (části bytu)	262
D. Nájem obytných místností	263
E. Nájem a podnájem nebytových prostor	264
I. Platná právní úprava	264
II. Pojem a funkce	264
III. Vznik	265
IV. Práva a povinnosti stran	265
V. Nájemné	266
VI. Podnájem	266
VII. Odpovědnost	266
VIII. Zánik	266
F. Podnikatelský nájem věcí movitých	268
G. Spotřebitelské smlouvy	270
§ 8 Příkazní smlouva	272
A. Platná právní úprava	272
B. Pojem a funkce	272
C. Vznik	275
D. Práva a povinnosti stran	276
I. Povinnosti příkazníka	276
II. Povinnost příkazce	279
III. Zánik práv a povinností	280
E. Odpovědnost za prodlení	281
F. Odpovědnost za škodu	282
§ 9 Smlouva o úschově	283
A. Pojem a funkce	283
B. Vznik	284
C. Práva a povinnosti stran	285
D. Odpovědnost za prodlení	288
E. Odpovědnost za škodu	288
§ 10 Smlouva o ubytování	288
A. Pojem a funkce	288

B. Vznik	289
C. Práva a povinnosti stran	290
D. Odpovědnost za prodlení a odpovědnost za škodu	292
§ 11 Smlouva o přepravě	292
A. Platná právní úprava	292
B. Osobní přeprava	294
I. Pojem a funkce	294
II. Vznik	295
III. Práva a povinnosti stran	295
IV. Odpovědnost za prodlení a odpovědnost za škodu	296
C. Nákladní přeprava	297
I. Pojem a funkce	297
II. Vznik	298
III. Práva a povinnosti stran	299
IV. Odpovědnost za prodlení a odpovědnost za škodu	300
§ 12 Zprostředkovatelská smlouva	302
A. Pojem a funkce	302
B. Vznik	303
C. Práva a povinnosti stran	303
§ 13 Smlouva o vkladu	305
A. Platná právní úprava	305
B. Pojem a funkce	306
C. Vznik	307
D. Práva a povinnosti stran	307
E. Vkladní knížka	309
F. Vkladní listy	313
G. Jiné formy vkladů	314
§ 14 Pojistná smlouva	315
A. Platná právní úprava	315
B. Pojem a funkce	317
I. Subjekty pojištění	318
II. Předmět pojištění	320
III. Obecný obsah pojištění	321
C. Základní členění pojištění	321
I. Obecný výklad	321
II. Pojištění škodové	323
III. Obnosové pojištění	324
IV. Základní druhy a vybrané typy pojištění	325

OBSAH

1. Obecná ustanovení o soukromém pojištění věci a jiného majetku	325
2. Obecná ustanovení o pojištění osob	328
3. Specifikace některých typů pojištění osob (§ 54 – § 62)	329
D. Trvání pojištění	332
I. Uzavření pojistné smlouvy	332
II. Pojistné podmínky	333
III. Počátek pojištění	334
IV. Pojistka	334
V. Přerušení a zánik pojištění	335
1. Přerušení pojištění	335
2. Zánik pojištění	335
E. Základní obsah pojištění	337
I. Práva a povinnosti subjektů pojištění	337
II. Pojistné	338
III. Pojistná událost	339
IV. Pojistné plnění	340
V. Důsledky porušení povinností z pojištění	341
F. Promlčení práva z pojištění	343
§ 15 Smlouva o sdružení	343
A. Pojem a funkce	343
B. Vznik	344
C. Práva a povinnosti stran	345
D. Zánik	347
§ 16 Cestovní smlouva	347
A. Platná právní úprava	347
B. Pojem a funkce	348
C. Vznik	349
D. Práva a povinnosti stran	351
E. Odstoupení od smlouvy	354
§ 17 Smlouva o důchodu	356
A. Pojem a funkce	356
B. Vznik	357
C. Práva a povinnosti stran	357
§ 18 Smlouva o sázce a hře	358
A. Pojem a funkce	358
B. Právní účinky	359

Hlava dvacátá čtvrtá: Závazkové právní vztahy z jiných zavazovacích důvodů	361
§ 1 Jednatelství bez příkazu	361
A. Pojem a funkce	361
B. Právní účinky	361
§ 2 Veřejná soutěž	363
A. Pojem a funkce	363
B. Vyhlášení	364
C. Právní účinky	366
§ 3 Veřejný příslib	366
A. Pojem a funkce	366
B. Vyhlášení	367
C. Právní účinky	368
Hlava dvacátá pátá: Cenné papíry	369
§ 22 Cenné papíry	369
A. Platná právní úprava	369
B. Pojem cenného papíru	371
C. Dělení cenných papírů	371
I. Majetkové cenné papíry	373
D. Smlouvy o cenných papírech	375
E. Trhy s cennými papíry	378
I. Trh s cennými papíry a jeho charakteristika	378
II. Obchody s cennými papíry	379
F. Právo směnečné	380
I. Platná právní úprava	380
II. Pojem směnky	381
III. Směnečná přísnost	382
IV. Vznik směnečného závazku a povaha směnky	383
V. Podstatné náležitosti směnky	384
VI. Přijetí směnky	386
VII. Převod směnky	387
VIII. Směnečný postih	388
IX. Směnečné rukojemství (tzv. aval)	389
X. Zánik směnečných závazků	390
G. Právo šekové	391
I. Pojem šeku a jeho podstatné náležitosti	391

OBSAH

II. Druhy šeků	392
III. Placení šekem a právo postihu	393
IV. Cestovní šek	394
H. Další cenné papíry	395
I. Náložný list	395
II. Konosament	397
III. Skladištní list	399
 Hlava dvacátá šestá: Prevence škod a odpovědnost za škody	 401
§ 1 Prevence škod v občanském právu	401
A. Obecný výklad	401
B. Jednotlivé způsoby předcházení škodám	403
§ 2 Obecný výklad o odpovědnosti za škodu	411
A. Platná právní úprava	411
B. Funkce odpovědnosti za škodu	416
C. Předpoklady vzniku odpovědnosti za škodu	419
I. Protiprávní úkon nebo zákonem kvalifikovaná událost vyvolávající škodu (škodní událost)	425
II. Škoda	437
III. Příčinná souvislost	445
IV. Zavinění	454
D. Subjekty odpovědnosti za škodu	462
E. Společná odpovědnost více škůdců a spoluodpovědnost poškozeného na způsobené škodě	468
I. Společná odpovědnost více škůdců (mnohost – pluralita škůdců)	468
II. Zavinění poškozeného	469
F. Rozsah a způsob náhrady škody	471
I. Rozsah náhrady škody	471
II. Způsob náhrady škody	485
G. Promlčení práva z odpovědnosti za škodu	486
H. Vzájemný vztah práv z odpovědnosti za vady a práva z odpovědnosti za škodu	489
CH. Uplatnění práva z odpovědnosti za škodu	493
§ 3 Obecná (generální) odpovědnost za škodu	494
A. Odpovědnost za škodu způsobenou fyzickou či právnickou osobou jinému zaviněným protiprávním úkonem	496
B. Odpovědnost za škodu způsobenou jinému provozní činností	503

§ 4 Zvláštní případy odpovědnosti za škodu	505
A. Odpovědnost za poškození, ztrátu či zničení věci, jež je předmětem závazku	505
B. Odpovědnost za škodu způsobenou okolnostmi, které mají původ v povaze přístroje nebo jiné věci, jichž bylo při plnění závazku použito	507
C. Odpovědnost za škodu způsobenou úmyslným jednáním proti dobrým mravům	510
D. Odpovědnost za škodu způsobenou těmi, kteří nemohou posoudit následky svého jednání	511
E. Odpovědnost za škodu na vnesených, umístěných nebo odložených věcech	516
F. Odpovědnost za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím anebo nesprávným úředním postupem	524
G. Odpovědnost za škodu způsobenou provozem dopravního prostředku	538
H. Odpovědnost za škodu způsobenou provozem zvlášt nebezpečným	547
CH. Odpovědnost za škodu způsobenou vadou výrobku	553
Hlava dvacátá sedmá: Bezdůvodné obohacení	567
§ 1 Obecný výklad o bezdůvodném obohacení	567
A. Platná právní úprava	567
B. Funkce bezdůvodného obohacení	569
C. Předpoklady vzniklého závazkového právního vztahu z bezdůvodného obohacení	570
D. Vztah obecné skutkové podstaty bezdůvodného obohacení a jeho zvláštních skutkových podstat	574
E. Subjekty závazkového právního vztahu z bezdůvodného obohacení	575
F. Rozsah a způsob vydání bezdůvodného obohacení	576
G. Promlčení práva na vydání bezdůvodného obohacení	579
§ 2 Jednotlivé zvláštní skutkové podstaty bezdůvodného obohacení	580
A. Plnění bez právního důvodu (condictio indebiti)	580
B. Plnění z neplatného právního úkonu (condictio ob iniustum causam)	581
C. Plnění z právního důvodu, který odpadl (condictio causa data causa non secuta)	581

OBSAH

D. Prospěch získaný z nepočitivých zdrojů (condictio ob turpem causam)	582
E. Plnění za toho, kdo měl po právu právní povinnost plnit sám	582
Z literatury k dílu třetímu: závazkové právo	584
Rejstřík	589